

Misja 100 Neutralnych dla Klimatu i Inteligentnych Miast do 2030 roku

6.Mission

W lutym 2022r. Rzeszów przygotował aplikację o dołączenie do nowej, unijnej inicjatywy zatytułowanej „Europejska misja 100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 roku”. Jej celem jest wsparcie i promocja 100 europejskich miast w systemowej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i przekształcenie ich w ośrodki eksperymentów i innowacji. „Misja Miast” to rozwój wiodących miast wybranych pod kątem zróżnicowania geograficznego i kulturowego, wyrażających chęć wdrożenia innowacji i postępu w kierunku łagodzenia zmian klimatycznych. W szerszej perspektywie celem „Misji Miast” jest przyspieszenie postępu najbardziej ambitnych miast Europy, a największą wartością będzie inspirowanie i służenie wszystkim miastom w ich drodze do neutralności klimatycznej.

Wniosek o udział w programie zgłosiło 377 miast z całej Europy, spośród nich wybrano 100 z 27 państw członkowskich UE – w tym Rzeszów oraz 12 miast z krajów stowarzyszonych lub potencjalnie stowarzyszonych z programem Horyzont Europa (2021-2027) w zakresie badań naukowych i innowacji. Po dokonaniu oceny wniosków Komisja Europejska ogłosiła w dniu 28 kwietnia 2022r. listę miast wybranych do udziału w misji. W tym gronie znalazły się zarówno większe, jak i mniejsze ośrodki – znajdujące się obecnie na różnych etapach drogi do osiągnięcia neutralności klimatycznej i stanowiącej miejsce życia dla 12% populacji Europy.

Rola miast biorących udział w projekcie

Uczestniczące w Misji miasta będą stanowiły miejsce nowych praktyk/doświadczeń i innowacji, opracują kontrakty klimatyczne, które będą zawierać ogólny plan dojścia do neutralności klimatycznej we wszystkich sektorach, takich jak: energia, budynki, gospodarka odpadami i transport wraz z powiązаныmi planami inwestycyjnymi, utworzą wzór w taki sposób, aby umożliwić wszystkim europejskim miastom pójście w ich ślady i ułatwić podjęcie działań w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

W proces będą zaangażowani: obywatele, organizacje badawcze, przedsiębiorstwa, inwestorzy oraz władze regionalne i krajowe. Misja Miast przyjmuje podejście międzysektorowe i oparte na popycie, tworząc synergii między istniejącymi inicjatywami i opierając swoje działania na rzeczywistych potrzebach miast.

Jak wyjaśnia KE, europejskie miasta odgrywają kluczową rolę w osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., co jest głównym celem Europejskiego Zielonego Ładu. Miasta zajmują tylko 4% powierzchni lądowej UE, ale zamieszkuje je 75% obywateli UE. Ponadto miasta zużywają ponad 65% światowej energii i odpowiadają za ponad 70% globalnej emisji CO₂. Stąd też działania podejmowane w ramach Misji będą zmierzać do znaczącego obniżenia obecnego poziomu emisji.

Pierwsze kontrakty klimatyczne

Pierwsza grupa miast przedstawiła swoje kontrakty klimatyczne w kwietniu 2023 r., które zostały poddane przeglądowi przez Komisję przy wsparciu ekspertów, w tym Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EIB) i Wspólnego Centrum Badawczego (JRC). W październiku 2023 r., po pozytywnym przeglądzie, pierwsze 10 miast otrzymało unijny znak misji, który ma ułatwić dostęp do unijnych, krajowych i regionalnych źródeł finansowania.